

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU

KUUKIRI

09/2025

EMALi kuukirja järgmine number ilmub 1. oktoobril

juhatus: juhatus@maastikuarhitekt.ee

Maarja Gustavson, Tanel Breede

Remi Kübar, Maali Roomet-Allese

koordinaator: Reet Soans info@maastikuarhitekt.ee

projektijuht: Kati Ots kati@maastikuarhitekt.ee

kuukiri: Minea Kaplinski-Sauk minea@maastikuarhitekt.ee

EMALI SÜGISSEMINAR

Armas liidu liige! Oled oodatud osalema EMALi sügisseminaril, mille keskmes on **pargiteede kavandamine ja rajamine** – vaadelduna teedeinseneri, omaniku järelevalve ja maastikuarhitekti vaatenurgast.

Päeva juhatab sisse Tallinna Tehnikaülikooli lektor ja teedeinsener **Ain Kendra**, kes annab ülevaate normidest ja võimalustest tänapäevases teedeehituses.

MUUV Estonia OÜ esindaja **Priit Aigro** koos ekspertidega Saksamaalt, Šveitsist ja Lätist tutvustavad Hansegrandi ja Stabilizeri põhiseid looduslähedasi teekatendilahendusi, mis ühendavad tehnilise vastupidavuse esteetiliselt sobivusega ning toetavad linnaruumis soodsa mikrokliima kujunemist. Katte süsteem põhineb vettsiduva materjali printsiibil, mis võimaldab vihmaveel aeglaselt maapinda imbuda – see aitab vähendada sademevee äravoolu, vältida erosiooni ja säilitada loomulikku niiskusežiimi, mis on olulise tähtsusega haljastuse elujõulisuse ja linnakeskkonna tasakaalu tagamisel.

TPJ Inseneribüroo juhataja **Margus Kuusman** käsitleb praktilisi küsimusi teede rajamisel omaniku järelevalve seisukohast.

Tegemist on esimese seminariga tervest teede teemalisest seminaride sarjast, mille eesmärk on pakkuda maastikuarhitektidele ja -ehitajatele mitmekülgsemat teadmistebaasi ning arutada, kuidas kavandamise käigus anda sisendit teedeinseneridele ja millega tuleb arvestada teede rajamisel ning veel palju muud.

Pilet hind EMALi liikmele 70 € ja teistele 90 €. Kuna kohtade arv on piiratud, siis registreerimine kestab **26. septembrini** või kuni 60 külalise täitumiseni. Registreeruda saab **SIIN**

Meie kevadisel sünnipäevaseminaril toimunud õnneloois oli kõige õnnelikuma käega Piret Pallase – sind ootame lahkesti osalema, sest pilet on sinu jaoks olemas!

KUTSE
Eesti Maastikuarhitektide Liit

EMALi
Eesti Maastikuarhitektide Liit

EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU SÜGISSEMINARILE
Oled oodatud reedel 10.10.2025 kell 11.00
Kadrioru Pargi Oranžeriisse seminarile

PARGITEEDE KATENDID: MIS TÖÖTAB JA MIS EI TÖÖTA?

KAVA

11.00-11.10	AVASÖNAD. MAARJA GUSTAVSON
11.10-12.00	NÕUDED (PARGI)TEEDE PROJEKTEERIMISELE. AIN KENDRA, T-KONSULT OÜ
12.00-14.30	ERIKATENDID: VETT LÄBILASKVAD KATENDIMATERJALID. PRIIT AIGRO, MUUV ESTONIA OÜ; GUIDO SCHILLING, HANSEGRAND KLIMABAUSTOFFE JA TEISED LEKTORID
14.30-15.30	MÕTTEPAUS
15.30-17.15	PARGITEEDE PROJEKTEERIMINE. AIN KENDRA, T-KONSULT OÜ
17.15-18.00	OMANIKUJÄRELEVALVE VAADE PARGITEEDE PROJEKTEERIMISELE JA RAJAMISELE. MARGUS KUUSMAN, TPJ INSENERIBÜROO OÜ
18.00-18.30	ARUTELU JA JÄRGMISE SEMINARI LOOSIRATAS
19.00-23.00	JÄRELPIDU

SAVE THE DATE

MU**UW**

stabilizer

HANSEGRAND®
KLIMABAUSTOFFE

LODE
EXTEREY
stoneroc

Kadrioru Pargi Oranžeri:
L. Koidula tn 34a, Tallinn

LIIDU UUS KULDPARTNER – STONEROC

EMALil on suur rõõm tutvustada oma uut kuldpartnerit, kelleks on Eesti betoonkivitoodete kvaliteedi etalon **stoneroc**!

stoneroc on Bauroci uus kaubamärk. Bauroc AS omandas kevadel Framm AS-i presstoodete – sillutuskivid, äärekivid ja õõnesbetoonplokid – äritegevuse. Selle tehinguga sai Baurocist Eesti suurim tänav-, äärekivide ja õõnesbetoonplokide tootja. Kõiki presstoodeteid pakutakse uue kaubamärgi all – **stoneroc** toodetena.

stoneroc tänavakivide tootevalik on mitmekesine ja alati garanteeritult kvaliteetne, võimaldades luua eriliimelisi ning kestlikke maastikuarhitektuurilahendusi. Kohaliku paindliku tootjana on **stonerocil** alati võimalus vastavalt tellijate soovile ja maastikuarhitektide soovitudele lisada tootmisse uue kujuga tänavakive. Uute kivide puhul on loomulikult vajalik tootmise ettevalmistamise aeg ja on mingid mõistlikud esmaste tellimuste miinimumkogused, aga õigeaegse planeerimisega on kõik tehtav.

Tänase **stoneroc** tootevalikuga tutvuge [uhiuuel kodulehel](#). Ja muidugi jälgige ka **stoneroci** sotsiaalmeediakanaleid [facebookis](#) ning [Instagramis](#), kust muuhulgas leiate näiteks asjakohaseid [tootevideosid](#).

Lisaks on meil hea meel, et **stonerocist** kuuleme rohkem juba järgmises kuukirjanumbris, mil nad tutvustavad meile arhitektuurivaldkonna suveseminaril toimunud sillutuskivide mistrivõistluse tulemusi. Nii et jääme põnevusega ootama!

EMALI UUE ÜRITUSESARJA JÄRGMINE PEATUS

Läheme EKSTERJÖÖRI: Moodne Valgustus

Inspiratsiooniseminaride sari „Läheme EKSTERJÖÖRI“ jätkub **14. oktoobril 2025** kell 15.30–19.00 **Moodsa Valgustuse Tallinna salongis** (Rävala pst 7).

Seekordne üritus toob lavale välisesineja, valgustusdisainer **Jari Vuorineni**, kes jagab oma rahvusvahelist kogemust kaasaegse välisvalgustuse teemadel.

👉 **Save the date!** Päevakava ja registreerimisinfo saadame septembri keskpaigas.

29.09–05.10.2025, Krulli kvartal, Tallinn

disainioo.ee (rohkem infot ja registreerimine)

Sel sügisel toob **Eesti Maastikuarhitektide Liit** Disainiööle publiku ette kolm erilmelist sündmust, mis kutsuvad mõtestama ja kogema, millist ruumi inimesed tegelikult vajavad.

Disainiöö väliala

29.09–05.10 on festivali südames Krulli kvartalis Mehaanikatsehhi ees avatud väliala, mille on loonud EMAL koostöös Extery ja Lodega. See on koht kohtumiseks, puhkamiseks ja linna(roheluse) nautimiseks – hästi kujundatud linnaruum kuulub kõigile.

Maastikuarhitektide rattatuur „Linnaruum on kõigile!“

🚲 Reede, 3.10 kell 15.00–17.30 (inglise keeles)

🚲 Laupäev, 4.10 kell 12.00–14.30 (eesti keeles)

Tasuta, eelregistreerimisega Disainiöö kodulehel.

Rattatuur viib marsruudile Krulli–Kalamaja–Sadam–Kesklinn–Vana-linn–Krulli. Maastikuarhitektid **Aljona Galazan** ja **Maali Roomet-Allese** arutavad koos osalejatega, kuidas kujundada turvaline, ligipääsetav ja sidus linn – rattateedest ja linnaaiandusest kuni kogukonnaalgatusteni.

PechaKucha Night – „Ligipääsetav ruum kõigile: rattatuurid ja söödav linn“

🔪 Reedel, 3.10 kell 18.00–20.00 @ Remonditsehh, Krulli kvartal

PechaKucha on üle 400 linna vallutanud ettekandeformaat, kus iga esineja jagab oma ideid 20 pildi abil, igaüks 20 sekundit. EMALi laval astuvad üles Aljona Galazan ja Maali Roomet-Allese, kes räägivad mikromobiilsest ja söödavast linnast – millest sünnib kättesaadav ja elav linnaruum kõigile.

Projekteerimise ajakulu kalkulaator

E-ehituse platvormil on nüüdsest kättesaadav projekteerimise ajakulu kalkulaator, mille eesmärk on toetada tellijaid ja projekteerijaid töömahtude realistlikul hindamisel.

Tööriista töötasid välja Eesti Arhitektide Liit ja Eesti Ehituskonsultatsiooniettevõtete Liit koostöös Kliimaministeeriumiga.

Kalkulaator põhineb erialaliitudelt kogutud statistikapõhistel andmetel ning annab orienteeruva hinnangu projekteerimiseks vajalikele töötundidele, võttes arvesse hoonete või välisruumi funktsiooni ja suurust. Tegu on praktilise abivahendiga nii era- kui avaliku sektori tellijatele, et paremini mõista projekteerimise töömahtu ja selle ajakulu juba hanke või lepingu ettevalmistamise etapis.

Kalkulaator on kasutamiseks kõigile tasuta ning leitav [e-ehituse platvormil](#).

(Maastiku)arhitektuuribüroo tunnihinna kalkulaator

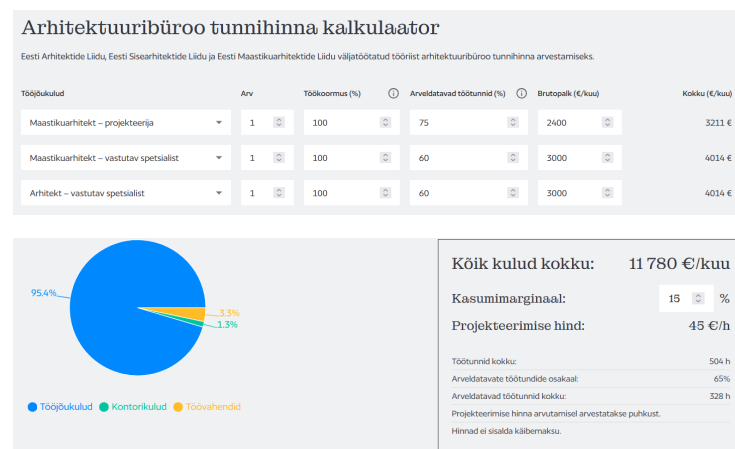
EMALi liikmete Tanel Breede, Kaja Sepperi ja Edgar Kaare kaasabil on valminud (maastiku)arhitektuuribüroo tunnihinna kalkulaator.

(Maastiku)arhitektuurivaldkonnas ei ole välja kujunenud standardset projekteerimise hinna mudelit, millest tulenevalt võib töö hind erinevatel arhitektuuribüroodel oluliselt või isegi mitmekordselt erineda. Projekteerimisprotsess on sageli alarahastatud, mõjutades töö kvaliteeti ja büroode jätkusuutlikkust.

Eesti Arhitektide Liit koostöös Eesti Sisearhitektide Liidu ja Eesti Maastikuarhitektide Liiduga on õiglasema ja läbipaistvama hinnastamise toetamiseks loonud lihtsa ja intuitiivse veebipõhise tunnihinna [kalkulaatori](#), mis automatiseerib büroode jaoks töö hinnastamist. Kalkulaator aitab kiirelt ja täpselt projekteerimiskulusid hinnata, võttes arvesse peamisi kuluallikaid nagu näiteks töötajate palgad, töövahendid ja kontorikulud. Mitmed väljad on eeltäidetud üldlevinud väärtustega, samas on kalkulaator kohandatav erinevate büroode vajadustele, pakkudes võimalust lisada olulisi spetsiifilisemaid kuluridu.

Lahendus parandab arhitektuuribüroode finantsjuhtimist ja võimaldab keskenduda sisulisele projekteerimistööle.

Kasuta kalkulaatorit [SIIN](#).

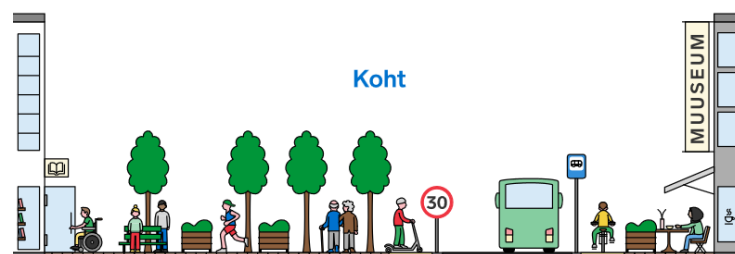
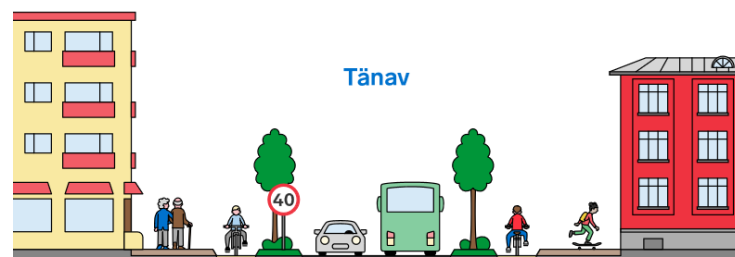
Tallinna tänavaruumi juhendi tutvustusõhtu

Olete oodatud Tallinna Linnaplaneerimise Ameti korraldatavale Tallinna tänavaruumi juhendi tutvustusõhtule. Kohtumisel räägitakse, mida kujutab endast värskest valminud juhend, milliste teiste linna arengukavade ja strateegiatega see suhestub ning kuidas plaanitakse seda igapäevatoos rakendada.

Tänavaruumi juhend kirjeldab põhimõtteid, millest Tallinna tänavaid kavandades ja projekteerides lähtuda. Kõigile Tallinna tänavatele on määratud tänavatüüp, mis kirjeldab tänav iseloomu, liikluskoosseisu ning disainiprintsiipe.

Tutvustusõhtu toimub **4. septembril** Tallinna kaasamiskeskuses Avalinn (Vabaduse väljak 10) algusega kl 17 ja kestab orienteeruvalt 1-1,5 h. Osalejatel palutakse end eelnevalt [registreerida](#).

Juhendiga saab tutvuda [SIIN](#).

Lisa- ja muudatustööd projekteerimises ja ehituses

Eesti Ehituskonsultatsiooniettevõtete Liit (EKEL) ja Eesti Ehitusettevõtjate Liit (EEEL) kutsuvad osalema konverentsil „**Lisa- ja muudatustööd projekteerimises ja ehituses**“, mis toimub **30. septembril kell 10:00–14:45**, Tallinna Tehnikakõrgkooli konverentsisaalis (Pärnu mnt 62, Tallinn).

Konverentsil astuvad üles oma valdkonna tunnustatud eksperdid nii avalikust sektorist, erasektorist kui ka juriidilisest valdkonnast.

Detailse ajakava, esinejad ja piletiinfo leiad [SIIT](#)

Kohtade arv on piiratud, soeta pääse juba täna [SIIT](#)

VÕISTLUS: Riigikogu Kantselei hoone kunstikonkurss

Riigi Kinnisvara koostöös Riigikogu Kantseleiga kuulutas välja kunstikonkursi, et leida parim kunsteose ideelahendus endise Toomgildi hoone saali.

Loodav taies peab olema sobiv ning kohane ajaloolisse väärikasse hoonekompleksi nii oma materjalide valiku kui ka teemakäsitluse poolest. Kunstiteose tehnika ja materjal on vaba. Pakutavate taiese ampluaa võiks olla võimalikult lai – väga oodatud on maalid, pannood, ruumilised lahendused, sealhulgas keraamika, klaas, metall, tekstiil ja puit.

Osalemistaotluste ja kavandite esitamise tähtaeg on **29. oktoober**. Lisainfo [SIIN](#).

ŠOTIMAA VÄLISRUUMI VÕLUD JA KOGUKONNATUNNETUS

Tekst ja fotod Maali Roomet-Allese

Õppereisi toetas EMAL loomestipendiumiga

Šotimaal hakkab kohe silma inimeste avatus ja lähedane kogukonnatunne. Tänaval kohtudes vahetatakse alati teretusi ja väikelinnades pole selget piiri, kus üks lõpeb ja teine algab – kõik sulandub kokku ühtseks tervikuks. See sõbralik õhkkond kandub üle ka linnaruumile ja maastikele.

Edinburgh – kogukonnaaiad kvartalite kaupa

Pealinnas külastasin kogukonnafarmi, kus võrreldes klassikalise Eesti kogukonnaaiaga on aiamaad jaotatud suurteks kvartaliteks või pool-kvartaliteks. Neid rendivad erinevad grupid ja igaüks kujundab oma ala omamoodi. Nii tekib kirju ja elav ruum, kus ühes kvartalis võib näha traditsioonilisi peenraid, teises aga kaasaegseid kõrgpeenarde lahendusi. Erinevus ei häiri – vastupidi, koos loob see linnaruumi, mis peegeldab kogukonna mitmekesisust.

Stonehaven – loodus ja tänavaköögiviljad

Rannikulinna Stonehavenis on loodus igapäevaelu kõrval pidev kaaslane. Karjatavad lambad ja veised kujundavad avaraid rannakarjamaid. Linnatänavatel märkasid aga midagi hoopis teistsugust: koduaedade köögiviljad ulatuvad üle aedade pottidesse ja väikestesse peenardesse otse tänavaruumis. Need on kõigile nähtavad ja annavad linnale koduse ja avatud näo. Sellist ühist ruumikasutust võis märgata teisteski väikelinnades.

St. Andrews – golfiväljakute kõrval kogukonnaaedade võrgustik

St. Andrews on tuntud kui golfi sünnilinn – ookeani kaldal paiknevad väljakud mõjuvad minimalistlikult ja avaralt. Ühelt poolt peensuseni hooldatud maastikud, mille kõrvalt hoonete vahelt leiab hoopis midagi muud. Samaaegselt on linnas tervelt 14 kogukonnaaeda, mis on kõigile avatud. Sinna võib igaüks minna, korjata marju või kõõgiliju või lihtsalt aega veeta. Ruumi on ka jagatud rohelusele, mis toob inimesed kokku.

Dundee – uus ja mänguline linnamaastik

Dundees nägin, kuidas kaasaegne linnamaastik võib olla ühtaegu mänguline ja väga selgepiiriline. Kõrrelisterikkad istutusalad, tõstetud pinnavormid ja liiva- ning veealadele loodud mängualad meenutavad looduslikke luiteid. Need kutsuvad nii lapsi kui täiskasvanuid ruumi aktiivselt kasutama. Kuigi taustaks on romantiline ja ajalooline arhitektuur, ei teki vastuolu – uus maastik loob sellele värsket kontrasti.

Kogukond on ruumis nähtav

Šotimaal sain kogeda, kuidas ruum koos inimestega loob kogukonda. See on nähtav ja kättesaadav tänavatel, avalikes aedades ja linnaruumi mängulistes elementides. Kogukond ja ruum põimuvad nii, et inimesel on lihtne tunda end osana tervikust. See on kogemus, millest võiksime Eestis õppida – kuidas muuta avalik ruum veelgi rohkem kogukonda ühendavaks ja nähtavaks.

EMALI ÕPPEREIS LÄTTI

Kokkuvõttev tekst Kati Ots, järelmõtted Hannes Aava

Fotod Kati Ots ja Hannes Aava

14.-15. augustil korraldasime õppereisi Lätti, et tutvuda värskemate maastikuarhitektuuri objektidega ja tugevdada erialast koostööd naabritega.

Tallinnast saatis meid maitsva hommikutervitusega teeale EMALI värsked kuldpartner stoneroc. Riias külastasime mitmeid Läti Maastikuarhitektuuri preemiale (LAAAB) nomineeritud objekte ning verivärsked, alles ehitusjärgus projekte. Riia Psühhiaatria- ja Narkoloogiakeskuses võtsid meid vastu maastikuarhitekt Sendija Aditāja ALPS Arhitektuuribüroost ja haigla esindaja Silva Bendrate. Edasi liikusime Hansa perroonile, kus Extery kosutas meid lõunapiknikuga ning seejärel tutvustas perrooni koos New Hanza elamu- ja ärikvartaliga Indra Purs, Läti Maastikuarhitektide Liidu esinaine ja endine Riia peamaastikuarhitekt. Järgmiseks sihtpunktiks oli Origo kaubanduskeskus ja ärihoone, giidideks leva Dimante ja Sendija Aditāja ALPS Arhitektuuribüroost ning Origo esindaja Andis Kublačovs. Ekskursiooni lõpetasime kardinaalse värskenduskuuri läbinud Võidu pargis Indra Pursi juhtimisel. Enne õhtusööki külastasime veel üht väga erilist, ent peidetud maamärki – Žanis Lipke memoriaali. Öhtu lõpetasime piduliku õhtusöögiga lummava Kipsala saare kaldal.

Uut hommikut alustasime Lode kearamiliste ehitusmaterjalide tehase tuuriga, kus eksperdid tutvustasid meile väga haaraval moel tööprotsessi kõiki etappe. Seejärel viis Cēsise peamaastikuarhitekt leva Zicmane meid Cēsise maastikuarhitektuuri ekskursioonile. Järgmise peatuse tegime Valmieras, kus peamaastikuarhitekt Agnese Vasiljeva tutvustas spordi- ja tegevusparki Mesž, bastionaalvööndis asuvat Elevandi tänavat ja Draamateatri väliala. Ning pärast kosutavat ujumispausi asusimegi koduteele!

Meeleolukas õppereis pakkus erialast enesetäiendust, tugevdas suhteid Läti kolleegidega ning aitas loodetavasti tuua uusi ideid ja lahendusi ka meie maastikuarhitektuuri arendamiseks.

Täname kõiki giide ja võõrustajaid ning muidugi oma toetajaid: Eesti Kultuurkapital, Lode, Extery, stoneroc.

Foto: Kati Ots

"Läti klinkerkivi tootja Lode tehase ja tehtud tööde külastamine tekitas vaid positiivset kadedust. Ajal, mil Eestis on viimane klinkerkivide tootmine suletud, on kurb näha, et see paratamatult betoonkivist meeldivamana mõjuv ning pikaajalisem materjal ei ole meie ruumikultuuris veel päriselt oma kohta leidnud."

Fotod: Kati Ots

Foto: Kati Ots

Foto: Hannes Aava

„Ühe aastaga kriisitöö korras projekteeritud ja ehitatud Riia Võidu park on justkui näide, kuidas suurejoonelisi püsilahendusi teha taktikalise urbanismi kiirusega. Hind on muidugi ka vastav. Tulemus veel siit-sealt poolik, aga teeb siiski enamikule Eesti parkidele silmad ette.”

„Valmiera rulapark on vist üks parimaid rulaparkide, mida olen näinud. Kui rulaparkides on üldiselt rõhk sõnal „rula“, siis antud juhul oli tegemist suurepärase tegevus- ja haljasfunktsioonide sümbioosiga.”

Foto: Hannes Aava

Foto: Kati Ots

Foto: Hannes Aava

Foto: Hannes Aava

“Valmiera tänavadisaini kvaliteet võiks olla heaks positiivseks eeskujuks ükskõik millisele Eesti omavalitsusele – väga nauditavalt läbitöötatud detailid ja hea materjalide tunnetus!”

Foto: Kati Ots

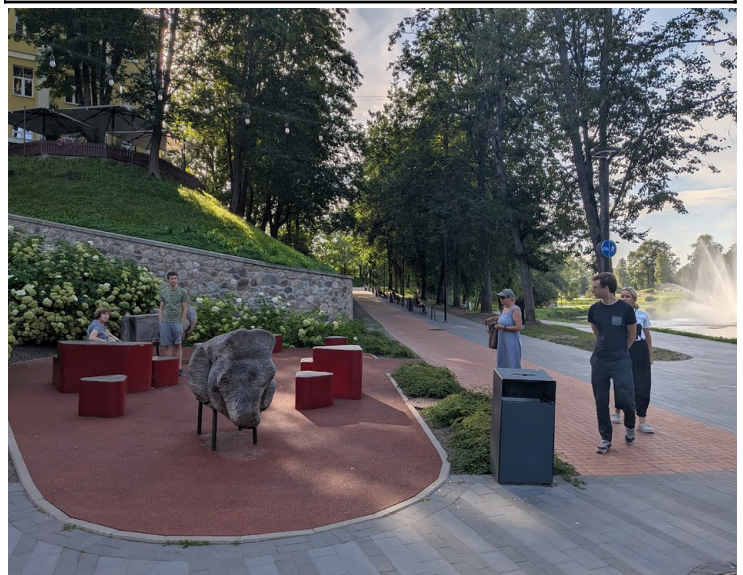

Foto: Hannes Aava

„Riia Psühhiaatria- ja Narkoloogiakeskus pani igatsema aegu, mil Eestisse jõuaks tõeliselt kohale tõsiseltvõetav raviaedade rajamise kultuur.”

Foto: Silva Bendrate

Foto: Hannes Aava

Foto: Kati Ots

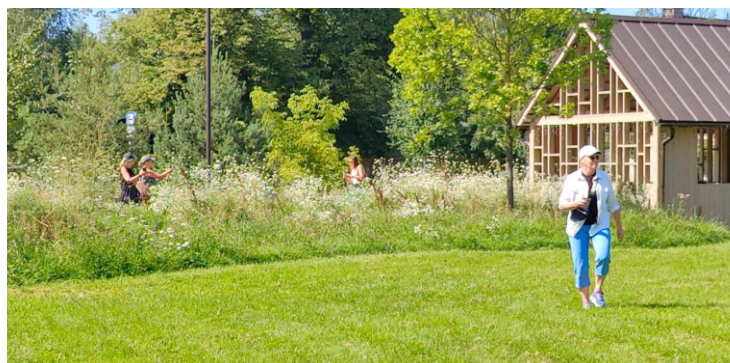

Foto: Silva Bendrate

EMAL TÄNAB OMA TOETAJAJD:

| kuldpartner |

EXTERY

| kuldpartner |

stoneroc
By Bauroc

| kuldpartner |

LODE